

Vec C-825/21

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

23. december 2021

Vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania:

Cour de cassation

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

13. december 2021

Navrhovateľka:

UP

Odporca:

Centre public d'action sociale de Liège

1. Predmet a okolnosti sporu:

- 1 Dňa 24. septembra 2014 bola navrhovateľke zamietnutá žiadosť o azyl a 13. októbra 2014 jej bolo oznámené, že má povinnosť opustiť územie Belgického kráľovstva.
- 2 Navrhovateľka 16. októbra 2014 podala na Conseil du contentieux des étrangers (Rada pre cudzinecké spory, Belgicko) žalobu proti rozhodnutiu o zamietnutí jej žiadosti.
- 3 Dňa 19. januára 2015 si navrhovateľka podala žiadosť o povolenie na pobyt zo zdravotných dôvodov.
- 4 Dňa 8. júna 2015 bola táto jej žiadosť vyhlásená za prípustnú a navrhovateľke bolo vydané potvrdenie o registrácii (povolenie na prechodný pobyt). Centre public d'action sociale de Liège (Verejné centrum sociálnej pomoci v Liège, Belgicko) jej následne poskytlo finančnú sociálnu pomoc.
- 5 Conseil du contentieux des étrangers (Rada pre cudzinecké spory) 22. júla 2015 zamietla žalobu podanú proti rozhodnutiu o zamietnutí z 24. septembra 2014.
- 6 Dňa 20. apríla 2016 Office des étrangers (Cudzinecký úrad, Belgicko) rozhodol, že žiadosť o povolenie na pobyt zo zdravotných dôvodov je nedôvodná. Potvrdenie o registrácii (povolenie na prechodný pobyt) viac nebolo navrhovateľke vydané.
- 7 Navrhovateľka podala proti tomuto rozhodnutiu na Conseil du contentieux des étrangers (Rada pre cudzinecké spory) žalobu, ktorá nemá odkladný účinok.
- 8 Verejné centrum sociálnej pomoci v Liège jej odňalo sociálnu pomoc od 1. mája 2016.
- 9 Tribunal du travail de Liège (Prvostupňový súd pre pracovnoprávne spory Liège, Belgicko) rozsudkom zo 7. novembra 2016 zamietol žalobu navrhovateľky proti odňatiu sociálnej pomoci.
- 10 Dňa 15. marca 2017 Cour du travail de Liège (Odvolací súd pre pracovnoprávne spory Liège, Belgicko) zamietol odvolanie žalobkyne proti uvedenému rozsudku.
- 11 Cour du travail de Liège (Odvolací súd pre pracovnoprávne spory Liège) v podstate usúdil, že účinnosť povinnosti opustiť územie Belgického kráľovstva, oznámenej ešte pred podaním žiadosti o povolenie na pobyt zo zdravotných dôvodov, bola síce pozastavená, avšak táto povinnosť naďalej platila a plnú účinnosť opätovne nadobudla v čase, keď jej viac neboli vydané potvrdenia o registrácii. Navrhovateľka, ktorá sa v Belgicku zdržiava už neoprávnene, teda už nemá nárok na dotknutú sociálnu pomoc.

- 12 Cour de Cassation (Kasačný súd) teraz v rámci kasačného opravného prostriedku proti tomuto rozsudku predkladá Súdnemu dvoru návrh na začatie prejudiciálneho konania.

2. Relevantné predpisy:

Právo Únie

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území

- 13 Článok 6 kapitoly II, nazvaný „Ukončenie nelegálneho pobytu“, stanovuje:

„Rozhodnutie o návrate

1. Členské štáty vydajú rozhodnutie o návrate každého štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na ich území bez toho, aby boli dotknuté výnimky uvedené v odsekoch 2 až 5.

...

4. Členské štáty môžu kedykoľvek rozhodnúť o udelení samostatného povolenia na pobyt alebo iného oprávnenia poskytujúceho štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na ich území, právo na pobyt z humanitárnych dôvodov, dôvodov hodných osobitného zreteľa alebo iných dôvodov. V tomto prípade sa nevydáva rozhodnutie o návrate. Ak sa rozhodnutie o návrate už vydalo, zruší sa alebo sa pozastaví jeho účinnosť na dobu trvania platnosti povolenia na pobyt alebo iného oprávnenia, ktorým sa udeľuje právo na pobyt.

...

- 14 Článok 8 s názvom „Odsun“ stanovuje:

„1. Členské štáty prijímú všetky opatrenia potrebné na vykonanie rozhodnutia o návrate, ak sa neposkytla lehota na dobrovoľný odchod v súlade s článkom 7 ods. 4 alebo sa nesplnila povinnosť návratu v rámci lehoty na dobrovoľný odchod poskytnutej v súlade s článkom 7.

...

6. Členské štáty ustanovia účinný systém monitorovania nútených návratov.“

Vnútroštátne právo

Loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale (Základný zákon z 8. júla 1976 o verejných centrách sociálnej pomoci)

15 Článok 1 stanovuje:

„Každý má právo na sociálnu pomoc. Účelom sociálnej pomoci je umožniť každému viesť ľudsky dôstojný život.

Zriaďujú sa verejné centrá sociálnej pomoci, ktorých úlohou je za podmienok stanovených v tomto zákone poskytovať takúto pomoc.“

16 Článok 57 stanovuje:

„1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 57b, úlohou verejného centra sociálnej pomoci je zabezpečiť osobám a rodinám pomoc, ktorú má obec povinnosť poskytovať.

...

Táto pomoc môže byť materiálna, sociálna, lekárska, lekársko-sociálna alebo psychologická.

2. Odchylné od ostatných ustanovení tohto zákona sa úloha verejného centra sociálnej pomoci obmedzuje na:

1) poskytovanie naliehavej zdravotnej pomoci cudzincom, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú v Belgickom kráľovstve;

...

Cudzinec, ktorý sa vyhlásil za utečenca a požiadal o priznanie postavenia utečenca, sa v Belgickom kráľovstve zdržiava neoprávnene, ak bola jeho žiadosť o azyl zamietnutá a bol mu doručený príkaz na opustenie územia. ...“

Loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (Zákon z 15. decembra 1980 o vstupe na územie, pobyte, usadení sa a vyhostovaní cudzincov)

17 Článok 9b stanovuje:

„1. Cudzinec zdržiavajúci sa v Belgicku... a trpí chorobou vyvolávajúcou reálne riziko ohrozenia jeho života či telesného zdravia, prípadne reálne riziko neľudského či ponižujúceho zaobchádzania, môže, pokiaľ neexistuje nijaká primeraná liečba v jeho krajine pôvodu alebo v krajine, kde sa zdržiava, požiadať, aby mu... udelili povolenie na pobyt v Belgickom kráľovstve. ...“

Arrêté royal du 17 mai 2007 fixant des modalités d'exécution de la loi du 15 septembre 2006 modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (Kráľovské nariadenie zo 17. mája 2007, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania zákona z 15. septembra 2006, ktorým sa mení zákon z 15. decembra 1980 o vstupe na územie, pobyte, usadení sa a vyhostovaní cudzincov)

18 Článok 7 stanovuje:

„...“

S výnimkou prípadov uvedených v článku 9b ods. 3 zákona zástupca ministerstva dá obci pokyn, aby dotknutú osobu zapísala do registra cudzincov a vydala mu potvrdenie o registrácii na tlačive A (Preukaz A). ...“

19 Článok 8 stanovuje:

„Povolenie na prechodný pobyt a potvrdenie o zápise do registra cudzincov vydané na základe článku 9b zákona sú platné najmenej jeden rok.“

3. Stanovisko navrhovateľky:

20 Navrhovateľka v podstate tvrdí, že potvrdenie o registrácii oprávňuje osobu, ktorá zo zdravotných dôvodov žiada o povolenie na pobyt, aj keď len prechodný a na určitý čas, znamená konkludentné späťvzatie predtým oznámenej povinnosti opustiť územie Belgického kráľovstva. Napadnutý rozsudok teda nemohol vychádzať z tejto povinnosti opustiť územie Belgického kráľovstva, keď sa v ňom konštatovalo, že v spornom období od 1. mája do 2. novembra 2016 sa navrhovateľka zdržiavala na jeho území neoprávnene a podľa článku 57 ods. 2 zákona z 8. júla 1976 jej nebolo možné poskytnúť inú sociálnu pomoc než neodkladnú zdravotnú starostlivosť.

4. Posúdenie Cour de cassation (Kasačný súd):

21 Podľa článku 6 ods. 1 smernice 2008/115 členské štáty vydajú rozhodnutie o návrate každého štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na ich území.

22 Podľa článku 6 ods. 4 smernice 2008/115 členské štáty môžu kedykoľvek rozhodnúť o udelení samostatného povolenia na pobyt alebo iného oprávnenia poskytujúceho štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na ich území, právo na pobyt z humanitárnych dôvodov, dôvodov hodných osobitného zreteľa alebo iných dôvodov, a v tomto prípade, ak sa rozhodnutie o návrate už vydalo, zruší sa alebo sa pozastaví jeho účinnosť na dobu trvania platnosti povolenia na pobyt alebo iného oprávnenia, ktorým sa udeľuje právo na pobyt.

- 23 Článok 8 ods. 1 tejto smernice stanovuje, že členské štáty prijímú všetky potrebné opatrenia na vykonanie rozhodnutia o návrate.
- 24 V rozsudku z 19. júna 2018, Gnandi (C-181/16, EU:C:2018:465), Súdny dvor konštatoval, že príkaz na opustenie územia, ktorý vydal belgický cudzinecký úrad štátnemu príslušníkovi tretej krajiny bezprostredne po zamietnutí jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu, predstavuje rozhodnutie o návrate v zmysle článku 3 ods. 4 smernice 2008/115/ES.
- 25 Vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 15. februára 2016, N. (C-601/15 PPU, EU:C:2016:84), vnútroštátny súd – Conseil d'État (Štátna rada, Holandsko) uviedol, že podľa jeho vlastnej judikatúry podanie žiadosti o azyl osobou, voči ktorej sa vedie konanie o návrate, má za následok automatický zánik platnosti každého rozhodnutia o návrate, ktoré bolo predtým prijaté v rámci tohto konania. Súdny dvor v tejto súvislosti zdôraznil, že potrebný účinok smernice 2008/115 v každom prípade vyžaduje, aby bolo možné pokračovať v konaní začatom na základe tejto smernice, v rámci ktorého bolo prijaté rozhodnutie o návrate, prípadne spojené so zákazom vstupu, v štádiu, keď bolo toto konanie prerušené z dôvodu podania žiadosti o medzinárodnú ochranu, len čo bude táto žiadosť zamietnutá v prvom stupni. Podľa jeho názoru členské štáty sú totiž povinné neohroziť dosiahnutie cieľa sledovaného uvedenou smernicou, a síce vytvorenie účinnej politiky odsunu a vydávania neoprávnene sa zdržiavajúcich príslušníkov tretích krajín. Súdny dvor ďalej uviedol, že v tejto súvislosti tak z povinnosti členských štátov zachovávať lojálnosť stanovenej v článku 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii, ako aj z požiadavky efektívnosti uvedenej najmä v odôvodnení 4 smernice 2008/115 vyplýva, že členské štáty majú povinnosť uskutočniť odsunutie uvedené v článku 8 ods. 1 tejto smernice v čo najskoršom termíne a že táto povinnosť by pritom nebola dodržaná, ak by bolo odsunutie oneskorené z dôvodu, že konanie, aké je opísané v predchádzajúcom bode, nemá po zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu v prvom stupni pokračovať v štádiu, keď bolo prerušené, ale sa má uskutočniť znova od začiatku.
- 26 V prejednávanej veci Cour de Cassation (Kasačný súd) zastáva názor, že uplatnený dôvod kasačnej sťažnosti si vyžaduje výklad článkov 6 a 8 smernice 2008/115/ES.
- 27 Ešte predtým, ako vydá rozhodnutie, rozhodol položiť Súdnemu dvoru nižšie uvedenú otázku.

5. Prejudiciálna otázka:

- 28 Cour de Cassation (Kasačný súd, Belgicko) prerušuje konanie dovtedy, kým Súdny dvor neodpovie na túto prejudiciálnu otázku:

„Bránia články 6 a 8 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich

území, vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej vydanie povolenia na pobyt pri posudzovaní žiadosti o povolenie na pobyt zo zdravotných dôvodov, považované vzhľadom na vyššie uvedené kritériá za prípustné, znamená, že štátny príslušník tretej krajiny je oprávnený zdržiavať sa, hoci len prechodne a určitý čas, na území Belgického kráľovstva v čase posudzovania tejto žiadosti, a že vydanie takéhoto povolenia teda znamená konkludentné späťvzatie rozhodnutia o návrate, ktoré bolo vydané už predtým v rámci konania o azyle, ktorému odporuje?“

PRACOVNÝ DOKUMENT